

ע"פ 3819/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 3819/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית משפט השלום בקריות מיום
27.5.2021 בת"פ 24740-11-20 אשר ניתנה על ידי
כבוד השופטת א' ה' ביטון פרלה

בשם המערער: עו"ד ליאור בר זהר

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בקריות (השופטת א' ה' ביטון פרלה) מיום 27.5.2021 בת"פ
24740-11-20 שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. ביום 10.11.2020 הוגש נגד המערער ושלושה נאשמים נוספים כתב אישום המייחס להם, בין היתר, עבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. לפי הנטען בכתב האישום, שניים מהנאשמים גידלו והחזיקו סם מסוכן בשתי דירות, והמערער ונאשם נוסף לקחו את הסמים מהדירות והכניסו אותם למשאית שחנתה בסמוך - שם נעצרו על ידי המשטרה. במהלך ניהול ההליך הגיעו יתר הנאשמים בפרשה להסדרי טיעון שבמסגרתם הודו בעובדותיהם של כתבי אישום מתוקנים, שהופרדו מזה של המערער. יתר הנאשמים הורשעו על פי הודאותיהם על ידי המותב שפסילתו נתבקשה בערעור דנן: הנאשם 2 הורשע ביום 17.3.2021 וגזר דינו טרם ניתן; גזר דינו של הנאשם 1 ניתן ביום

25.3.2021; וגזר דינו של הנאשם 4 ניתן ביום 10.5.2021. בעקבות זאת הוגש נגד המערער ביום 2.5.2021 כתב אישום מתוקן שבו מופיעים יתר הנאשמים כעדי תביעה.

2. ביום 18.5.2021 הגיש המערער בקשה לפסילת המותב. לטענת המערער, המותב נחשף "פעם אחר פעם לחומר הראיות בתיק" טרם הגשת כתב האישום, במסגרת דיונים שקיים בין התאריכים 26.10.2020-28.10.2020 בהליכי מעצר וחיפוש בעניינם של המערער ושל יתר הנאשמים. המערער סבר שדי בעובדה זו כדי לקבוע שבית המשפט "נחשף למסה קריטית של חומר הראיות בתיק" - אך הדגיש כי בקשת הפסלות "לא הייתה מוגשת מסיבה זו בלבד". לשיטתו, יש טעם לפגם בכך שהנאשמים האחרים בפרשה ישמשו כעדי תביעה נגדו בהליך שמתנהל בפני אותו המותב שהרשיעם על פי הודאתם. זאת, שכן המערער חולק על מהימנותם של עדים אלו, כך שהמותב יידרש לקבוע ממצאי מהימנות לגבי עדויות שעוסקות באותן העובדות שבהן העדים כבר הודו בפניו - "ואם יקבע בית המשפט שלא ניתן לייחס להם אמון, המסקנה תהיה שהם הודו הודאת שווא", ולחלופין עלול להיווצר מצב בו תיקבענה קביעות עובדתיות שונות בנוגע לאותה הפרשה. בהקשר זה טען המערער כי עניינו שונה ממקרים אחרים שבהם מופרד הדיון בעניינם של מספר נאשמים, שכן יש ליתן משקל לעובדה שעסקין "בתיק בו היו 4 נאשמים ו-3 מהם שהודו בעובדות [כתב אישום] מתוקן אמורים לשמש עדי תביעה נגדו". המערער הוסיף והפנה להתבטאות של המותב במסגרת גזר דינו של הנאשם 4 בפרשה, שם צוין כי לא יוחסה לאף אחד מהמעורבים בפרשה עבירה של עסקה בסם מסוכן; לטענת המערער יש בכך משום "רמיזה, שיתכן ומן הראוי היה לייחס עבירה זו לנאשמים או למי מהם". עוד הודגש כי העברת ההליך למותב אחר אינה צפויה לגרום לעיכוב ההליך, שכן ממילא לא ניתן יהיה להעיד את הנאשם 2 אלא לאחר שייגזר דינו. המערער ציין כי הגיש את בקשת הפסלות רק בשלב זה מכיוון שהוא ובא-כוחו "קיוו שניתן יהיה להגיע לעמק השווה" ומכיוון שגזר דינו של הנאשם 4 - אשר ניתן לפני זמן לא רב - הטה את הכף לעבר הגשת הבקשה.

המשיבה הודיעה כי היא מתנגדת לפסילת המותב, והדגישה בתגובתה כי למערער אין הרשעות קודמות - כך שבעת שהמותב דן בהליכי מעצר הימים בעניינו הוא לא נחשף כלל לעברו הפלילי. עוד צוין כי "בחומר החקירה אין מידעים מודיעיניים, מכאן [ש]בית המשפט הנכבד לא נחשף לחומר שיש בו לפגוע בהגנת [המערער]"; וכי בית המשפט גזר את דינם של הנאשמים 1 ו-4 "מבלי להיחשף ל[חומר] החקירה בתיק או לקבוע ממצאים עובדתיים בעניי[נ]ו של [המערער]". מכל מקום, הודגש כי אף אם המותב עיין בחומר חקירה במסגרת הליכי המעצר או החקירה, חומר זה ממילא יוגש לעיונו בשלב ההוכחות.

3. בית המשפט קמא דחה את הבקשה לפסילתו בהחלטה תמציתית מיום 27.5.2021. בהחלטתו הדגיש בית המשפט:

"כל נאשם לגופו, לפי התייחסותו לנטען נגדו והראיות שיוצגו לגביו ומטעמו.

הפרדת משפטים של האחרים ושפיטתם בנפרד אין בהם בנסיבות כפי שפורטו בתגובת [המשיבה], כל קושי או חשש למשוא פנים."

המותב הוסיף וציין כי בבית המשפט שבו נדון ההליך "ישנם שני שופטים עיקריים ששומעים הליכים פליליים, לצד מותב נוסף ששומע בעיקר הליכים אזרחיים" - וכי לעובדה זו יש השפעה על "היחשפות אפשרית להליכים קודמים, חומרי חקירה וכיוצב". מכל מקום, נקבע כי הטענה בדבר היחשפות לראיות במסגרת הליכי המעצר והחקירה אינה

מקימה כשלעצמה עילת פסלות, וכי "לא אמור להתעורר חשש לגיבוש עמדה או הבנה על אודות התיק שהיא מעבר לפרטים שעלו במסגרת הליך זה".

4. מכאן הערעור שלפניי, בו חוזר המערער, בעיקרם של דברים, על הטענות שהעלה בבקשת הפסלות. המערער עומד על טענתו כי בית המשפט נחשף "פעמים רבות" לחומר הראיות, לרבות לחומרים שאינם קבילים ובהם "דו"ח סודי [...] [שב] פורטו הראיות בתיק מנקודת מבט משטרית וכן פורט[ו] נתונים נוספים". המערער מוסיף כי הרשעת הנאשמים האחרים בפרשה משמעה כי המותב "מאמין ומקבל את הודאתם בפניו בעובדות" - וכי הדבר יקשה עליו לקבוע כי עדויותיהם אינן מהימנות, ואף יעורר קשיים ככל שהעדים יחליטו לחזור בהם מהודאותיהם בזמן מתן העדות. עוד טוען המערער כי ההליכים בעניינו ובעניינם של יתר הנאשמים אמנם הופרדו זה מזה, אך יש לתת משקל לעובדה שמדובר באותה מסכת עובדתית; לעובדה שעסקין בשלושה נאשמים במסגרת אותה הפרשה, אשר הורשעו בפני המותב וצפויים להעיד נגד המערער; ולעובדה שהמותב דן גם בעניינו של חשוד נוסף באותה הפרשה שנגדו לא הוגש כתב אישום.

לטענת המערער, בית המשפט קמא "גיבש דעה לגבי הענישה הראויה בתיק זה, וקבע מתחמי ענישה" בעת שגזר את דינם של הנאשמים 1 ו-4, ואף התייחס בגזרי דינו לחלקם של המעורבים האחרים בפרשה. עוד מלין המערער על כך שהמותב דחה את בקשת הפסלות מבלי לקיים דיון במעמד הצדדים ומבלי לנמק את הימנעותו מלקיים דיון כאמור. על כן סבור המערער כי יש להורות על פסילת המותב, ולו מטעמים של מראית פני הצדק.

5. דין הערעור להידחות. כפי שנפסק לא אחת, "בפרשה ובה מספר נאשמים, ההכרעה בעניינם של חלק מהם אינה מקימה כשלעצמה עילת פסלות לגבי האחרים" (ע"פ 9247/18 לינ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה הרצליה, פסקה 5 (17.1.2019) (להלן: עניין לינ'); וראו גם ע"פ 7248/17 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 6 (28.9.2017) (להלן: עניין פלוני)). זאת, בפרט כשהנאשמים האחרים מורשעים על פי הודאתם ומבלי שמוצגות ראיות; בפרט כאשר פסק הדין שניתן בעניינם אינו כרוך בקביעת ממצאים בנוגע לנאשם הטוען לפסלות; ואף אם גזר הדין מתייחס באופן מסוים לחלקו של הנאשם הטוען לפסלות (עניין לינ', בפסקה 5; עניין פלוני, בפסקה 6). לפיכך, במקרים מעין אלו עילת פסלות תקום רק בהתקיים חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב. בענייננו, כפי שפורט לעיל, שלושת הנאשמים האחרים הורשעו על פי הודאותיהם, ועיון בשני גזרי הדין שניתנו אינו מגלה תימוכין לטענה כי המותב קבע בהם קביעות הנוגעות למערער ואשר יש בהן כדי להקים עילת פסלות. אוסיף כי טענת המערער לפיה המותב "גיבש דעה לגבי הענישה הראויה בתיק" במסגרת גזרי הדין - לא הועלתה בבקשת הפסלות, ועל כן אין מקום להידרש לה לראשונה במסגרת הערעור דנן. בנסיבות אלו, לא שוכנעתי כי עלה בידי המערער להוכיח את קיומו של חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב.

טענתו של המערער בנוגע להיחשפות המותב ל"מסה קריטית" של ראיות בלתי-קבילות במסגרת הליכי המעצר שלו ושל יתר הנאשמים נגועה בשיהוי כבד, שכן הליכי המעצר שאליהם הפנה המערער התנהלו בחודש אוקטובר 2020 בעוד בבקשת הפסלות הוגשה כחצי שנה לאחר מכן. העובדה שהמערער נמנע, משיקוליו שלו, מלהגיש בקשת פסלות בזמן אמת אינה מעלה ואינה מורידה לעניין זה, ואדגיש כי המערער עצמו ציין כי ההתרחשויות במסגרת הליכי המעצר לא הקימו לשיטתו עילת פסלות. למעלה מן הצורך, יצוין כי היחשפותו של המותב לחומר ראיות בלתי-קביל בעניינו של נאשם איננה מקימה מניה וביה עילת פסלות (ע"פ 160/21 גבאי' מדינת ישראל - אגף המכס, פסקה 7 (21.1.2021)) - וטענותיו של המערער בהקשר זה הועלו בעלמא, מבלי לפרט מהן אותן ראיות שלשיטתו היחשפות אליהן מקימה "מסה קריטית" המצדיקה את פסילת המותב (ע"פ 685/21 בןטוב' מדינת ישראל, פסקה 5 (17.2.2021)).

6. לצד זאת, יש ממש בטענת המערער כי היה על המותב לקיים דיון בבקשת הפסלות במעמד הצדדים, וזאת נוכח הוראת סעיף 126 לחוקסדרהדיןפלילי[נוסחמשולב], התשמ"ב-1982 לפיה "באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו" (וראו ע"פ 1379/18 עמברנ' מדינת ישראל, פסקה 7 (18.2.2018)). עם זאת, בשים לב למכלול נסיבות העניין - דחיית טענותיו של המערער לגופן, העובדה שמלוא טענות הצדדים הובאו בפני המותב בבואו להכריע בבקשה, והעובדה שדיון הוכחות בעניינו של המערער צפוי להתקיים בעוד ימים ספורים, ביום 6.6.2021 - לא ראיתי מקום להורות על החזרת ההליך לבית המשפט קמא לשם קיום דיון בבקשת הפסלות (ראו והשוו: שם; ע"פ 2481/13 קובהנ' מדינת ישראל, פסקה 7 (14.4.2013)).

7. מכל הטעמים שפורטו, לא שוכנעתי כי הוכחה הצדקה לפסילת המותב, אף לא מטעמים של מראית פני הצדק.

הערעור נדחה, אפוא.

ניתן היום, כ"ג בסיון התשפ"א (3.6.2021).

ה נ ש י א ה
